

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA 2012

CUNTASAÍOCHT – GNÁTHLEIBHÉAL (400 marc)

DÉ LUAIN 18 MEITHEAMH 2012– TRÁTHNÓNA 2.00 – 5.00

Tá an páipéar seo leagtha amach ina 3 Roinn:

Roinn 1: Cuntasaíocht Airgeadais (120 marc).

Tá 4 cheist sa roinn seo (Uimhir 1 – 4). Tá 120 marc ag gabháil leis an gcéad cheist agus 60 marc an ceann ag gabháil leis na trí cheist eile.
--

Ba choir d'iarrthóirí CEIST 1 amháin a fhreagairt NÓ tabhairt faoi DHÁ cheann ar bith de na trí cheist eile as an roinn seo.
--

Roinn 2: Cuntasaíocht Airgeadais (200 marc).

Tá 3 cheist sa roinn seo (Uimhir 5 – 7). Tá 100 marc ag gabháil le gach ceist díobh.
--

Ba choir d'iarrthóirí DHÁ cheann ar bith de na ceisteanna a fhreagairt.
--

Roinn 3: Cuntasaíocht Bhainistíochta (80 marc).
--

Tá 2 cheist sa roinn seo (Uimhir 8 agus 9). Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist díobh.
--

Ba chóir d'iarrthóirí ceann AMHÁIN de na ceisteanna seo a fhreagairt.
--

Áireamhain

Is ceadmhach áireamhain a úsáid agus na ceisteanna ar an bpáipéar seo á bhfreagairt.
--

Tá sé fíorthábhachtach an t-oibriú amach a thaispeáint s(n)a f(h)reagarleabha(i)r sa chaoi gur féidir creidiúint iomlán a thabhairt ar obair atá ceart.

ROINN 1 (120 Marc)
Freagair Ceist 1 NÓ DHÁ cheist ar bith eile.

1. Cuntais Chríochnaitheacha Trádálaí Aonair

Baineadh na hiarmhéideanna seo a leanas as leabhair L. Uí Bhrolcháin, Trádálaí Aonair, ar 31/12/2011.

	€	€
Foirgnimh	240,000	
Feithiclí Mótair ar a gcostas	180,000	
Trealamh Oifige ar a chostas	36,000	
Paitinní	45,000	
Dímheas carntha – Feithiclí Mótair		48,000
Dímheas Carntha – Trealamh Oifige		7,100
Caipiteal 01/01/2011		290,000
Díolacháin		570,000
Ceannacháin	320,000	
Carraireacht Isteach	11,400	
Aischiúir Isteach (Aischiúir Díolachán)	4,600	
Aischiúir Amach (Aischiúir Ceannachán)		2,300
Féichiúnaithe	58,500	
Creidiúnaithe		63,700
Pá/Tuarastail	96,000	
Lascaine Faighte		2,700
Speansais Ghinearálta	26,100	
Stáiseanóireacht	3,700	
Stoic 01/01/2011	36,000	
Coimisiún	3,000	
Iasacht Téarma (faighte 01/04/2011)		100,000
Ús íoctha ar Iasacht	4,000	
Árachas	14,300	
Tarraingtí	16,900	
Banc		6,500
CBL		3,100
ÁSPC		5,000
Fógraíocht	9,400	
Soláthar in aghaidh Drochfhiach		2,200
Iarmhéid Brabúis/Caillteanais 01/01/2011		4,300
	<u>€1,104,900</u>	<u>€1,104,900</u>

Tugtar an t-eolas breise seo a leanas duit:

- (i) Stoic le hathdhíol ar 31/12/2011, €31,000.
- (ii) Stoc Stáiseanóireachta ar 31/12/2011, €600.
- (iii) Ba chóir soláthar a dhéanamh in aghaidh Ús dlite ar Iasacht. Is é an ráta úis ná 10% sa bhliain.
- (iv) Is don bhliain dar chríoch 31/03/2012 an fhógraíocht.
- (v) Tá an soláthar in aghaidh drochfhiach le coigeartú go dtí 5% d'fhéichiúnaithe.
- (vi) Tá soláthar le déanamh in aghaidh dímheasa mar seo a leanas:
  - Foirgnimh 3% dá gcostas
  - Feithiclí Mótair 20% dá gcostas
  - Trealamh Oifige 10% dá ghlanluach de réir na leabhar.
- (vii) San áireamh in Árachas tá seic ar €800, d'árachas ar theach príobháideach L. Uí Bhrolcháin.

Iarrtar ort:

- (a) Cuntas Trádála agus Cuntas Brabúis agus Caillteanais a ullmhú don bhliain dar chríoch 31/12/2011. (80)
- (b) Clár Comhardaithe a ullmhú mar a bheadh ar 31/12/2011. (40)

(120 marc)

2. Brabús agus Caillteanas Cuideachta

Baineadh an t-eolas seo a leanas as leabhair Uí Dhúill Tta:

- Tá Caipiteal Údaraithe de 900,000 Gnáthscair ar €1 an ceann ag Ó Dúill Tta agus 400,000 Scair Thosaíochta 5% ar €1 an ceann.
- Tá 600,000 Gnáthscair agus 200,000 Scair Thosaíochta 5% eisithe cheana féin ag an gcuideachta.
- Ar 01/01/2011 bhí iarmhéid €95,000 i gCuntas Cúlchiste Ginearálta na cuideachta.
- Bhí brabús €220,000 tugtha ar aghaidh ag Ó Dúill Tta ó 2010 agus thaispeáin na cuntais brabús €180,000 roimh ús agus cáin don bhliain dar chríoch 31/12/2011.
- Le linn na bliana íocadh díbhinn iomlán de 9c an gnáthscair leis na Sealbhóirí Gnáthscaireanna agus íocadh an díbhinn iomlán tosaíochta don bhliain le Sealbhóirí na Scaireanna Tosaíochta.

Ar 31/12/2011 mhol na stiúrthóirí go ndéanfaí:

- (i) Soláthar do €24,000 úis.
- (ii) Soláthar do €63,000 cánach.
- (iii) An Cúlchiste Ginearálta a mhéadú de €15,000.

Iarrtar ort iad seo a leanas a dhéanamh:

- (a) **An Cuntas Brabúis agus Caillteanais** a thaispeáint don bhliain dar chríoch 31/12/2011. (35)
- (b) **Clár Comhardaithe** a ullmhú a thaispeánfaidh na cuntais ábhartha tar éis na soláthairtí agus na leithghabhálacha thuas a dhéanamh. (25)

(60 marc)

3. Ceartú Earráidí agus Cuntas Fionraí

Níor réitigh Comhardú Trialach C. Nic Liam ar 31/12/2011 agus iontráladh an difríocht i gcuntas fionraí. Tar éis na leabhair a scrúdú aimsíodh na hearráidí seo a leanas:

1. Breacadh iomlán Leabhar na gCeannachán €25,200 i gcuntas na gCeannachán mar €22,500.
2. Níor iontráladh pá €800 a íocadh le seic sna leabhair.
3. Breacadh earraí a díoladh ar cairde le hAoife Ní Bhriain €1,500 i gcuntas Eibhlín Ní Bhriain.
4. Níor iontráladh earraí a thóg C. Nic Liam le haghaidh úsáid phríobháideach €700 sna leabhair.
5. Bhí an Leabhar Aischur Isteach €500 gann nuair a suimíodh go hearráideach é.

Iarrtar ort iad seo a leanas a dhéanamh:

- (a) Na ceartuithe is gá a bhreacadh sa leabhar cúnta. (35)
- (b) **Ráiteas maidir le Glanbhrabús Ceartaithe** a ullmhú más ionann an glanbhrabús de réir an chuntais agus €15,700. (25)

(60 marc)

4. Cuntais Chlub

Bhí siad seo a leanas san áireamh i sócmhainní agus i ndlíteanais Chlub Peile Naomh Tomás ar **01/01/2011**:

Clubtheach/Páirceanna Iomána €570,000; Trealamh €25,000; Síntiúis na mBall dlite €600; Stoc Beáir €5,700; Infheistíochtaí €12,000; Speansais dlite €450; Airgead ar láimh €8,800.

Iarrtar ort iad seo a leanas a dhéanamh:

(a) Ráiteas a ullmhú a thaispeánann **Ciste Carntha** an chlub ar 01/01/2011. (15)

Is achoimre é seo a leanas ar Fháltais agus ar Íocaíochtaí an chlub don bhliain 2011.

Cuntas Fáltas agus Íocaíochtaí don bhliain dar chríoch 31/12/2011

Fáltais	€	Íocaíochtaí	€
Airgead ar láimh 01/01/2011	8,800	Ceannacháin Bheáir	26,200
Síntiúis	18,000	Speansais Ghinearálta	15,900
Díolacháin Bheáir	35,500	Ceannach Trealamh	4,600
Ús Faighte	1,300	Creidiúnaithe Beáir	2,100
Urraíocht Bhliantúil	6,000	Duaiseanna Comórtais	4,000
Táillí Iontrála Comórtais	3,700	Iarmhéid Airgid 31/12/2011	20,500
	<u>73,300</u>		<u>73,300</u>

Thug an Cisteoir an t-eolas seo a leanas freisin mar a bhí ar **31/12/2011**:

- (i) Stoc Beáir €4,400
- (ii) Creidiúnaithe Beáir €750
- (iii) Síntiúis réamhíochta €960
- (iv) Speansais dlite €1,150
- (v) Dímheas de 10% den chostas le déanamh ar threalamh a bhí ann ar 31/12/2011
- (vi) Dímheas de 2% dá gcostas le déanamh ar an gClubtheach/Páirceanna Iomána.

Iarrtar ort iad seo a leanas a dhéanamh:

(b) **Cuntas Trádála Beáir** a ullmhú don bhliain dar chríoch 31/12/2011. (9)

(c) **Cuntas Ioncaim agus Caiteachais** an chlub a ullmhú don bhliain dar chríoch 31/12/2011. (30)

(d) An téarma ‘Síntiúis’ a mhíniú. (6)

(60 marc)

ROINN 2 (200 Marc)
Freagair DHÁ cheist ar bith

5. Léirmhíniú ar Chuntais

Baineadh an t-eolas seo a leanas as cuntais Mhic Giolla Deacair Tta don bhliain dar chríoch 31/12/2011:

Cuntas Trádála, Brabúis agus Cailteanais don bhliain dar chríoch 31/12/2011

	€	€
Díolacháin ar creidmheas		740,000
Lúide: <u>Costas Díolachán</u>		
Stoc 01/01/2011	????	
Móide: Ceannacháin	<u>456,000</u>	
	????	
Lúide: Stoc 31/12/2011	<u>32,000</u>	
Costas Díolachán		<u>490,000</u>
Ollbhrabús		????
Lúide: Speansais Iomlána (ús san áireamh)		<u>144,000</u>
Ghlanbhrabús don bhliain		<u>106,000</u>

Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/2011

	€	€
Sócmhainní Seasta		495,000
Sócmhainní Reatha	90,000	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain		
Creidiúnaithe Trádála	<u>75,000</u>	<u>15,000</u>
		<u>510,000</u>
Maoinithe ag:		
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis níos mó ná 1 bhliain		
Bintiúir 5% (2018/2019)		140,000
Caipiteal agus Cúlchiste		
Gnáthscaireanna		264,000
Cuntas Brabúis/Cailteanais		<u>106,000</u>
		<u>510,000</u>

(a) Iarrtar ort iad seo a leanas a ríomh:

- (i) An figiúr don Stoc Tosaigh
- (ii) Corrlach an Ollbhrabúis
- (iii) An tréimhse chairde a fuarthas ó Chreidiúnaithe
- (iv) An Cóimheas Fíorthástála (40)

(b) Mínigh iad seo a leanas:

- (i) Ús Íoctha
- (ii) Bintiúir 5% (2018/2019)
- (iii) Sócmhainní Leachtacha
- (iv) Cistí Scairshealbhóirí (40)

- (c) An mbeadh deacracht ag Mac Giolla Deacair Tta a gcuid billí a íoc de réir mar a bhíonn siad dlite? Mínigh do fhreagra. (10)**

(d) Ba é an Toradh ar Chaipiteal in Úsáid don bhliain 2010 ná 18%.

- (i) Ríomh an cóimheas seo don bhliain 2011.
- (ii) Tabhair tuairisc ar bhrabúsacht an ghnólachta in 2011. (10)

(100 marc)

6. Taifid Neamhiomlána – Cuntais Rialúcháin

Níor choinnigh Brian Ó Dubhda sraith iomlán leabhar le linn na bliana dar chríoch 31/12/2011. Is achoimre é seo a leanas ar an gcuntas airgid don tréimhse sin.

Fáltais Airgid	€	€
Iarmhéid 01/01/2011	38,400	
Féichiúnaithe	84,300	
Coimisiún	5,700	
Díolacháin	<u>174,100</u>	302,500

Íocaíochtaí Airgid		
Ceannacháin	125,700	
Tarraingtí	20,800	
Pá agus Speansais Ghinearálta	48,600	
Creidiúnaithe	55,300	
Troscán	<u>16,500</u>	<u>266,900</u>

Tá an t-eolas breise seo a leanas ar fáil freisin:

	01/01/2011	31/12/2011
Áitreabh	295,000	295,000
Veaineanna Seachadta	72,000	72,000
Féichiúnaithe	15,400	19,200
Creidiúnaithe	8,300	10,800
Stoc	14,200	12,600
Speansais dlite	2,130	890

Nóta: Déan dímhéas ar Veaineanna Seachadta de réir **20%** dá gcostas in aghaidh na bliana.

Iarrtar ort:

- (a) **Caipiteal** Bhriain Uí Dhubhda ar 01/01/2011 a ríomh. (10)
- (b) **Díolacháin Iomlána** agus **Ceannacháin Iomlána** Bhriain Uí Dhubhda a ríomh agus úsáid á baint as **Cuntais Rialúcháin**. (20)
- (c) **Cuntas Trádála, Brabúis agus Cailteanais** a ullmhú don bhliain dar chríoch 31/12/2011. (30)
- (d) **Clár Comhardaithe** mar a bhí ar 31/12/2011 a ullmhú. (40)

(100 marc)

7. Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

Baineadh an t-eolas seo a leanas as leabhair Shepard Tta:

	€
Brabús agus Cailteanas (sliocht) don bhliain dar chríoch 31/12/2011	
Brabús oibriúcháin	92,000
Ús íoctha	<u>(6,000)</u>
	86,000
Cáin	<u>(17,000)</u>
	69,000
Díbhinní íoctha	<u>(28,000)</u>
Brabús coinnithe	41,000
Iarmhéid brabúis agus cailteanais 1/1/2011	<u>54,000</u>
Iarmhéid brabúis agus cailteanais 31/12/2011	<u>95,000</u>

Cláir Chomhardaithe mar a bhí ar	31/12/2011		31/12/2010	
	€	€	€	€
Sócmhainní Seasta				
Talamh agus Foirgnimh	560,000		470,000	
Lúide soláthar in aghaidh dímheasa	<u>(58,000)</u>	502,000	<u>(53,000)</u>	417,000
Sócmhainní Reatha				
Stoc	60,000		61,000	
Féichiúnaithe	44,000		35,000	
Airgead	<u>24,000</u>		<u>19,000</u>	
	<u>128,000</u>		<u>115,000</u>	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain				
Creidiúnaithe	19,000		13,000	
Cáin	<u>17,000</u>		<u>16,000</u>	
	<u>(36,000)</u>		<u>(29,000)</u>	
Glansócmhainní Reatha		<u>92,000</u>		<u>86,000</u>
Glansócmhainní Iomlána		<u>594,000</u>		<u>503,000</u>
Maoinithe ag				
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis 1 bhliain				
Bintiúir 5%		100,000		120,000
Caipiteal agus Cúlchistí				
Gnáth-scairchaipiteal eisithe		389,000		329,000
Scairbhiseach		10,000		
Cuntas Brabúis agus Cailteanais		<u>95,000</u>		<u>54,000</u>
		<u>594,000</u>		<u>503,000</u>

Iarrtar ort:

- (a) An brabús oibriúcháin **a réiteach** leis an nglan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin. (30)
- (b) **An Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid** a ullmhú do Shepard Tta don bhliain dar chríoch 31/12/2011 faoi na ceannteidil seo a leanas:
- Gníomhaíochtaí oibriúcháin
  - Toradh ar infheistíochtaí agus fónamh ar airgeadas
  - Cáin
  - Caiteachas caipitil agus infheistíocht airgeadais
  - Díbhinní gnáthscaireanna íoctha
  - Maoiniú (65)
- (c) An Glansreabhadh Airgid **a réiteach** leis an Athrú ar na Glanfhiacha. (5)
- (100 marc)**

ROINN 3 (80 Marc)
Freagair ceist **AMHÁIN**

8. Costáil Imeachallach

Déanann Mac Thomáis Tta aon táirge amháin. Is mar seo a leanas an buiséad bliantúil atá beartaithe don bhliain seo chugainn:

	€	€
Díolacháin (50,000 aonad)		400,000
Costais Athraitheacha	170,000	
Costais Sheasta	<u>36,000</u>	<u>(206,000)</u>
Glanbhrabús		<u>194,000</u>

Iarrtar ort:

- (a) An costas díola **in aghaidh an aonaid** a ríomh.
- (b) An costas athraitheach **in aghaidh an aonaid** a ríomh.
- (c) An **Cion Tairbhe** ó gach aonad a dhíoltar a ríomh.
- (d) An pointe **Mheá ar meá** a ríomh ina mhéid (**aonaid**).
- (e) An **lamháil sábháilteachta** a ríomh ina hAonaid **agus** ina Luach Díolachán, más iad na díolacháin bhuiséadaithe don tréimhse ná 50,000 aonad.
- (f) **Ráiteas faoi chostáil imeallach** a ullmhú a mbeidh siad seo a leanas san áireamh ann:

- An praghas díola a laghdú de €2   - Méid na ndíolachán a mhéadú de 10%   - Gach costas eile le bheith gan athrú

- (g) Míniú an téarma ‘Costas Athraitheach’.
Tabhair sampla **amháin** de chostas athraitheach.

(80 marc)

9. Buiséadú Táirge

Déanann Ó Marcacháin Tta dhá chineál fón póca ar a dtugtar ‘**Meigea**’ agus ‘**Gasta**’. Tá díolacháin an dá chineál fón póca agus eolas ábhartha eile don bhliain dar chríoch 31/12/2012 buiséadaithe thíos:

	Meigea	Gasta
Díolacháin Bhuiséadaithe	2,600 Aonad	1,200 Aonad
Praghas Díola ionchasach	€50	€70

Stoc Ionchasach – Earraí Críochnaithe	Meigea	Gasta
Stoc Tosaigh	160	90
Stoc Deiridh	340	250

Méid Ábhair agus Costais	Ábhar A	Ábhar B
Meigea	4 g	6 g
Gasta	2 g	5 g
Praghas Ionchasach in aghaidh an ghraim	€3	€4

Stoc Ionchasach – Amhábhair	Ábhar A	Ábhar B
Stoc Tosaigh	750 g	530 g
Stoc Deiridh	830 g	450 g

Am an tSaothair Dhírigh ina uaireanta	
Meigea	6 huairé
Gasta	8 n-uaire

Ráta an tSaothair Dhírigh in aghaidh na huairé	€7
---	----

Iarrtar ort na buiséid seo a leanas a ullmhú:

- Buiséad Díolachán ina **aonaid** agus ina €
- Buiséad **Táirgeachta**
- Buiséad **Úsáid Ábhair**
- Buiséad **Ceannachán Ábhair** ina **aonaid** agus ina €
- Buiséad **Saothair** (pá)
- Cén fáth a n-ullmhódh Ó Marcacháin Tta Buiséad Táirgeachta?

(80 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán